

คัดเค้าทอง

Aidia densiflora (Wall.) Masam.

วงศ์ RUBIACEAE

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้นเล็ก

ถึงขนาดกลาง ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 18 ม. เปลือกสีครีมถึงน้ำตาลอมส้มหรือน้ำตาลอมเทา เกือบถึงแตก
ละเอียด หรือเป็นแผ่น เปลือกในสีน้ำตาลอ่อนถึงสลับด้วยชั้นสีเหลืองอ่อนและสีส้มเข้ม แล้วเป็นสีส้มใกล้แก่นไม้ ใบกว้าง
4-7 ซม. ยาว 12-18 ซม. ออกตรงข้ามแผ่ราบเดียวสลับกับใบเดี่ยวๆ ที่ออกตรงข้ามกับช่อดอกรูปรี ปลายแหลม โคนหยาบ
หรือ แหลม ใบแก่เนื้อคล้ายกระดาษ ถึงหนึ่งบาง สีเขียวถึงสีเขียวเข้มด้านบน ด้านล่างสีเขียวออกเหลือง มีเส้นใบสีเหลือง
เกือบทั้งสองด้าน เส้นใบเล็ก 6-12 คู่ โค้งเชื่อมกันตรงขอบใบ เส้นใบย่อยเป็นร่างแห ก้านใบยาว 0.5-1.4 ซม. เกือบ
หยาบรูปสามเหลี่ยมแคบ เกือบ ดอกสีขาว กลิ่นหอม สมบูรณ์เพศ ออกเป็นช่อกระจุกซ้อนเชิงหลั่นแขนงเป็นง่ามยาวได้ถึง 5
ซม. ตรงข้ามกับใบเดี่ยว ก้านช่อดอกยาวได้ถึง 1.5 ซม. มักมี 3 แขนงใหญ่ มีใบประดับอยู่ต่างๆ ในแต่ละง่ามช่อ และมี ดอก
2 ดอก ที่แต่ละข้อของแขนงสุดท้ายก้านดอกยาวได้ถึง 5 มม. มีขนบางนุ่ม กลีบเลี้ยงรวมฐานดอกรูปถ้วยยาว 3-4 มม.
รูประฆัง ปลายเป็นซี่ฟันเล็กๆ 5 ซี่ เกือบด้านนอกมีขนคล้ายขนแกะที่คอหลอดกลีบด้านใน พูกีบดอกรูปใบ หอก 5 พู
ยาว 3-5 มม. ปิดในตาดอก ดอกแก่บานออกถึงโค้งกลับเกือบด้านนอก (อาจมีขนที่เส้นกลางกลีบ) เกสรตัวผู้มี 5 อัน
ติดที่คอหลอดดอก ก้านชูอับเรณูสั้น เกือบ อับเรณูรูปแถบแคบยาว 4-6 มม. โผล่พ้นหลอดดอก ก้านเกสรตัวเมียยาว 8-10
มม. รวมยอดเกสรตัวเมียรูปกระบอกแคบ โผล่พ้นกลีบดอก ผลกลม ขนาด ประมาณ 0.5 ซม. มีกลีบเลี้ยงติดทนที่ ปลาย
เกือบ สุกสีส้มสดถึงสีแดง แก่เป็นสีดำ ไม่แตก มีเนื้อ เมล็ดเป็นมุม มีจำนวนมากยาวประมาณ 1.5 มม. พบทั่วไป
ทั้งในป่าเดิมและป่ารุ่น ป่าดิบ ป่าไผ่

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชมอน. ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า.

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

